

Міністерство освіти і науки України
Національний університет
«Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»
Білостоцький технологічний університет (Польща)
Вроцлавський економічний університет (Польща)
Гентський університет (Бельгія)
UNIVERSITY ISMA (Латвійська республіка)
UNIVERSITY NORTH (Хорватія)
VARNA FREE UNIVERSITY «CHERNORIZETS HRABAR» (Болгарія)
Академія праці, соціальних відносин та туризму
Міжрегіональна Академія управління персоналом
Національний технічний університет «Дніпропетровська політехніка»
Національний університет «Чернігівська політехніка»
Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя
Хмельницький університет управління та права імені Леоніда Юзькова
Херсонський національний технічний університет
Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького

**ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПРАВОВІ АСПЕКТИ ПУБЛІЧНОГО
УПРАВЛІННЯ В УКРАЇНІ
Матеріали X Міжнародної
науково-практичної Інтернет-конференції**

27 квітня 2023 року

Полтава – 2022

в) економічність; г) соціальна мобільність; д) наукова обґрунтованість; ж) директивність; з) своєчасність; к) стислість; л) повнота; м) доступність; н) ресурсна забезпеченість.

Література

1. Єгоричева С.Б., Лахижа М.І. Публічно-приватне партнерство в посткомуністичних країнах: монографія. К.: ІПКДСЗУ. 2020.304 с

2. Лахижа М.І. Теоретичні питання управління сталим (збалансованим, тривалим, відповідальним) розвитком у дослідженнях польських науковців. Дніпровський науковий часопис публічного управління, психології, права. 2021. №6. с. 7-12. <http://chasopys-ppp.dp.ua/index.php/chasopys/issue/view/8>
DOI: <https://doi.org/10.51547/ppp.dp.ua/2021.6>

Лахижа Микола Іванович

Академія праці, соціальних відносин і туризму; Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка», доктор наук з державного управління, професор

РЕСПОНСИВНІСТЬ: НЕОБХІДНІСТЬ ЗБАГАЧЕННЯ ПОНЯТІЙНОГО АПАРАТУ ТА ПОГЛИБЛЕННЯ ТЕОРІЇ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ

Зі зміною реалій сьогодення виникає нагальна потреба черговий раз звертатися до понятійного апарату науки державного управління. Нами проведено дослідження ретроспективи та перспективи використання у наукових дослідженнях поняття «респонсивність».

Перший раз в Україні цей термін був розкритий з точки зору науки державного управління у публікаціях автора 2009 року – статті та монографії [1; 2]. Наголошувалося на ключовому значенні респонсивності (чутливості) для суспільства та пропонувалося розуміти цей термін, як з одного боку, вміння влади отримувати, аналізувати та використовувати інформацію, а з іншого – вміння громадськості усвідомлювати проблеми, ставити їх перед владою та добиватися вирішення [1, с. 3-4]. Увага українських вчених приверталася до затребуваності поняття «респонсивність» дослідниками публічної адміністрації у зарубіжних країнах, зокрема, в Польщі. Пропонуючи новий термін, ми розглядали його як принципово важливий, який може застосовуватися поряд з популярними поняттями «відритість» та «прозорість», які вже активно застосовувалися як у теоретичних працях, так і у нормотворчості.

Ці підходи були поглиблені у публікаціях відомих українських вчених. Так, А. Колодій (2010), визначаючи критерії та вимірюваність демократичності врядування в Україні відзначила, що чутливість (респонсивність) є інтегральним показником, відмінності в змістовому

наповненні якого визначаються також типом зразка (моделлю) демократії (елітарна чи деліберативна, учасницька), на яку орієнтуються політики [3, с. 54].

Того ж року С. Єгоричева відзначала, що «термін «респонсивність» (від англ. response – відповідь, реакція) використовується поки що здебільшого в соціології та політології, проте останнім часом він активно проникає в економічну науку» [4]. Наголошувалося, що інноваційна діяльність є проявом зростаючої респонсивності банківських інститутів, яку можна вважати передумовою їх ефективної діяльності

У публікації 2012 року нами відзначалося необхідність консолідації українського суспільства і наголошувалося, що реформування влади повинне перш за все забезпечити посилення ролі держави в житті суспільства при одночасному зростанні участі громадськості в управлінських процесах, а респонсивність «повинна допомогти забезпечити інституалізацію українського суспільства, зробити відносини між владою та громадськістю відкритими і прозорими, створити умови для зростання ролі класичних ідеологій та активної участі громадян у процесі модернізації суспільства» [5, с. 273-274].

Т. Лозинська (2013) розглядала респонсивність як нову ознаку маркетингу на продовольчому ринку, передбачаючи формування взаємин з клієнтами на основі партисипативності (залучення до участі) [6].

У публікаціях наступних років спостерігаються лише окремі звернення до нового терміну, зокрема, ми осмислювали його з точки зору запобігання корупції (2019 р.). В той же час, українськими вченими активно використовувалися такі категорії як: відкритість, прозорість, гласність, публічність, доступ до публічної інформації, підзвітність, підконтрольність та комплексне поняття – транспарентність (Афонін Е.А., Грищенко Н.А., Гудима Н.В., Кагановська Т.Є., Суший О.В., Тодтка Ю.М. та інші).

В останні роки увага до проблематики респонсивності почала відновлюватися, що в першу чергу помітно з публікацій дніпровських вчених. Так, В.В. Баштанник у програмній статті «Служба і службові відносини в умовах інституціональних викликів: постановка проблеми наукового дослідження» здійснює аналіз складових сучасних державноуправлінських реформ, їх раціональність з позиції ствердження суверенної і незалежної України та обґрунтовує доцільність раціоналізації таких реформ з позицій респонсивності публічного управління загалом, та своєчасності запропонованих засад конституційних реформ [7, с. 9].

Варто також звернути увагу на використання визначення «респонсивний» відносно оформлення веб-сайтів, інтернет-магазинів тощо, що підтверджує доцільність респонсивного підходу в публічному управлінні в умовах інформаційного суспільства.

Вбачаємо також необхідність осмислення комбінації понять «респонсивність» (чутливість, озивність), та «адаптивне управління», «адаптивний менеджмент» (приспосованість).

Література:

1. Лахижа М.І. Респонсивність як умова модернізації суспільства. Теорія та практика державного управління. Вип.1 (24). 2009. С. 1-5
2. Лахижа М.І. Лахижа М.І. Модернізація публічної адміністрації: теоретичні та практичні аспекти. Полтава: РВВ ПУСКУ, 2009, 289 с.
3. Колодій А.Ф. Визначення критеріїв та вимірювання демократичності врядування в Україні. Реформування системи державного управління та державної служби: теорія і практика: матер. наук.-практ. конф. за між нар. уч. (22 жовтня 2010 р.): пленарне засідання. Львів: ЛРІДУ НАДУ, 2010. – С. 29-55
4. Єгоричева С.Б. Інноваційна діяльність комерційних банків: стратегічні аспекти: монографія ВНЗ у кооперації «Полтавський університет економіки і торгівлі». – Полтава: ТОВ «АСМІ», 2010. – 348 с., іл.
5. Лахижа М.І. Роль ідеології в посткомуністичній трансформації суспільства і влади. Актуальні проблеми державного управління. Збірник наукових праць №1 (41). 2012. С. 267-274
6. Лозинська Т.М. Респонсивність як нова ознака маркетингу продовольчого ринку. Маркетинг інновацій і інновації у маркетингу : збірник тез доповідей VII Міжнародної науково-практичної конференції, 26-28 вересня 2013 р. / Відп. за вип. Ю.М. Гладенко. – Суми : ТОВ «ДД «Папірус», 2013. С. 173-175.
7. Баштанник В.В. Служба і службові відносини в умовах інституціональних викликів: постановка проблеми наукового дослідження. Дніпровський науковий часопис публічного управління, психології, права. Випуск 1, 2023. С. 9-15. DOI <https://doi.org/10.51547/ppp.dp.ua/2023.1.1>

Литвин Андрій Миколайович

*Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія
Кондратюка», магістрант спеціальності 281 «Публічне
управління та адміністрування»*

МОТИВАЦІЯ УПРАВЛІНСЬКОГО ПЕРСОНАЛУ ОРГАНУ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ

Головним стимулом для мотивації управлінського персоналу всіх рівнів слугує комплексний системний підхід до мотивації праці, що забезпечує залучення компетентних управлінців, утримання цінних керівників, стимулювання ефективності менеджменту за обґрунтованого рівня витрат.

Система мотивації управлінської праці є набором мотиваційних заходів і засобів впливу на підконтрольний об'єкт (управлінську працю) для досягнення цим об'єктом певної мети – ефективності.